

Posudek na bakalářskou práci Terezy Skřivanové

Téma: Setkání víry a nevíry v díle J.L. Hromádky a T. Halíka

Obor: Teologie křesťanských tradic

Bakalářská práce Terezy Skřivanové se věnuje zkoumání vztahu mezi vírou, ateismem a novou náboženskostí, jak je v polovině minulého století koncipován u evangelického systematického teologa J.L. Hromádky a v současnosti u katolického religionisty a teologa Tomáše Halíka. Práce má 64 stran, je rozdělena do čtyř kapitol, opatřena odpovídajícím poznámkovým aparátem a bibliografií o 17 položkách.

V úvodu je načrtnuta metoda a cíl práce, tedy ukázat jak rozhovor mezi vírou a nevírou z těchto dvou různých prostředí může být inspirující pro dnešního hledajícího člověka.

První dvě kapitoly práce jsou věnovány Hromádkovi. Autorka jeho dílo zařazuje do dobových souvislostí, ukazuje jaký vliv na Hromádkovo myšlení měla revoluce v Rusku, konfrontace s nacismem a pak nástup komunistického režimu v Československu. Zde odlišuje dobu před rokem 1968 a po invazi. Vychází z nevelkého množství pramenů, které dobře zpracovává, ale nejde v problematických otázkách, týkajících se např. hranic mezi dialogem a spoluprací s komunistickým režimem, do větší hloubky. Druhá kapitola mapuje Hromádkův teologický přínos, jeho analýzu moderní krize křesťanství, východiska pro novou interpretaci evangelia, jeho koncepci křesťanství pro moderního člověka, do níž je zasazeno jeho vnímání přechodů mezi vírou a nevírou. Text je dobře založen, byť v nemnoha v pramenech, přehledně členěn, ale opět i zde by práci prospělo zohlednění větší škály hlasů v následné diskusi. Navzdory těmto nedostatkům je autorčina vlastní interpretace přínosu Hromádkova rozhovoru s marxisty přesvědčivá. Druhá část práce je věnována Halíkovi a je obdobně členěna jako část předchozí. Třetí kapitola práce se nejprve zabývá Halíkovou životní cestou a jejími kontexty. Čtvrtá kapitola je pak věnována tématům a formám dialogu víry a nevíry – a nebo přesněji řečeno, dialogu různých forem a intenzit víry, pochybnosti a lhostejnosti. Autorka zde vychází výhradně z primárních pramenů. K širší diskusi a kritickému zhodnocení Halíkova přínosu se již nedostane. Ale ani tady nechybí její vlastní inteligentní hlas shrnující a komentující prostudované práce.

V závěru práce najdeme srovnání přínosů obou teologů, po němž se autorka vrátí ke své původní otázce, a ukazuje, v čem konkrétně může být jimi nastíněný rozhovor mezi vírou a nevírou inspirující dnes.

Celková úroveň práce je slušná. Autorka dobře rozlišuje práci s primárními a sekundárními prameny, je schopna formulovat své vlastní otázky. Doporučuji práci k obhajobě a navrhuji klasifikaci stupněm B. Pro obhajobu pak doporučuji následující otázky: Jak konkrétně se změna náboženského terénu (od většinového ateismu či agnosticizmu k “něcismu”) promítne do uchopení vztahu mezi vírou a nevírou? Jaký je rozdíl mezi nevírou a pochybností u obou autorů? Jaký je rozdíl mezi nevírou a lhostejností?

V Praze, 24.9. 2013

Doc. Ivana Noble